

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 360. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius02val-shoot-idm139771558375296.pdf> (tilgået 09. maj 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

NOTER.

S. 339 L. 5, "*Gaat er icke for meget*" skal aabenbart betyde "det bedste er ikke for godt"; men Konstruktionen er paafaldende.

S. 339 L. 7. *andre smaa Bøger*, se Indledningen foran S. 325 Fodn. 1-2.

S. 339 L. 13. Ild; sml. med dette Udtryk Luthers "was ist die Pestilenz anders, denn ein Feuer" etc. Erlangen-Udg. 22, 333.

S. 339 L. 18. En Dødeliste fra 19. Nov.-9. Dec. 1553 er meddelt i Kbh. Dipl. I, 424; sml. Mansa, Danmarks Folkesygdomme, S. 157.

S. 339 L. 28. *en stor oc merckelig Bog*, se Indl. foran S. 326.

S. 340 L. 7. *de femten Nødhielper*; se Ellen Jørgensen, Helgendyrkelsen i Danmark S. 117 f. og Reallex. f. prot. Theol. XIV, 217 f.

S. 340 L. 31. *som Kong Assa gjorde vdi Podal*, "som Kong Assa gjorde i sin Podagra" 2. Krøn. 16.12.

S. 341 L. 6-7. *Poul Hansen*, Borgmester i Kbh. 1536-58. *Oluf Ibsen (Jacobsen)*, Borgmester i Kbh. 1540-57. *Mattis Clausen*, Borgmester i Kbh. 1547-53 (?). *Peder Jensen*, Borgmester i Kbh. 1548-57. Se Oluf Nielsen: Københavns Historie, III, 166, 172, 174.

361

S. 341 L. 11. *Tisdag nest faare S: Michelsdag M. D. Liii*, d. e. d. 26. Sept. 1553.

S. 347 L. 17. Luther, Das schöne Confitemini, 1530 (Erlangen-Udg. 41, 1 ff.).

S. 348 L. 7. *den oc den mands naffn* = en vis Mands Navn (dvs. Fandens).

S. 350 L. 4. *Feneyske Triagels* = *Fenediske Triagels* S. 351 L. 21, "theriacum fra Venedig", se Grimms Wörterbuch II, 1373: *Dreiaker*. Iøvrigt kan jævnføres følgende Sted hos Chr. Terkelsen Morsing (Bl. B 2r, Udg. 1552): "Item skal man vide ath ingen ting er bedre for Pestelentze en Bolus Armenus och Terrasygillata/ kunde man faa aff det beste/ Men Turcken haffuer nu vnder sig de Land som det beste findis vdi/ thi faa wi sielden det som ret gaat er/ wden det kommer fra naagen Tro Mand aff Venedi som haffuer selff hent det/ eller ladet det hente forvden suig."

S. 352 L. 23. *eder/ som haffue Selsorig i Københaffn*, jfr. Indledn. foran S. 326.

S. 352 L. 28 f. *Da vndkomme de snariste/ som formaste sig selffue oc nøde sig til at faa Mad* dvs. "Da slippe de snarest fra Pesten, naar de øve Vold mod sig selv og tvinger sig til at spise." Udtrykket er sikkert tautologisk; men Betydningen af *formaste sig* er noget afvigende fra den almindelig brugte (se Kalkar I, 668, Tillæg S. 286). Betegnende nok gengiver Bartholin kun det sidste Udtryk: "citus evadunt qui ipsos se cogunt ad comedendos cibos", Cista Medica, p. 18.

S. 352 L. 34-35. *Onsdagen effter Samaritanum M. D. Liii*, d. e. d. 30. Aug. 1553.

S. 355 L. 5. Raadmand *Frants Ibsen* og *Anne Ambrosius*, se Oluf Nielsen: Kbh.'s Hist. III, 224. *F. I.* var Raadmand 1547-53.

S. 355 L. 19. *det Barneleg* [?]; uvist hvad her hentydes til; sml. 3. Mos. 26.22 og 25.

S. 355 L. 23. *wi ville da see løst paa vore Børn*, se Kaikar II, 851b L. 9 f. n.

S. 356 L. 14-15. Mons's Sidse og Rasmus's Karene er for Historien ukendte Personer.

S. 357 L. 17. *Hælsspetter*, Kalkar I, 197b.

S. 357 L.24. *som det vil io vere met* dvs. være ude med; jfr. Kalkar IV, 910b L. 7 f. n.